

ASOCIAȚIA CERC – CENTRUL EUROPEAN DE RESURSE CREATIVE

ȘCOALA, PĂRINȚII ȘI COMUNITATEA

Credit: © Lucasarts | Dreamstime Stock Photos

Implicarea părinților

– câteva idei –

Material realizat în cadrul proiectului „Mic cu mic se face mare!”,
derulat cu sprijinul Primăriei Municipiului Piatra Neamț.

www.asociatiacerc.ro

Opiniile aparțin autorilor și nu reflectă în mod neapărat poziția autorităților locale ale Municipiului Piatra Neamț.

ȘCOALA, PĂRINȚII ȘI COMUNITATEA

Implicarea părinților

ȘCOALA, PĂRINȚII ȘI COMUNITATEA
Modulul 1. Implicarea părinților.

Asociația CERC – Centrul European de Resurse Creative
București, 2017
office@asociatiacerc.ro

Cuprins

Argument	3
Activitatea 1 – Ai trei ore? / Școala are nevoie de tine!	5
Activitatea 2 – Împreună... ..	7
Activitatea 3 – Povești, experiențe și mituri	9
Activitatea 4 – Regulamente prietenoase	11
Activitatea 5 – Harta mea	13

Argument

Am realizat acest material din dorința de a contribui cu câteva idei la întărirea rolului profesorului în comunitate. Cu siguranță există și altele, dar cel mai important este ca acestea să fie puse în practică!

Învățătorul / educatorul / profesorul era - și în unele locuri încă este - considerat a fi una dintre cele mai importante persoane din comunitate. Însă, cu timpul, rolul și motivația acestuia s-au diminuat. Motivele nu sunt clarificate și nici puține, dar studiile ne arată că profesorii consideră în continuare că pot avea un rol esențial în pregătirea elevilor și că succesul copiilor poate fi influențat în bună măsură de acțiunile cadrelor didactice.

Noi, înțelegând rolul educației și dorindu-ne să contribuim, ne-am propus să inițiem o serie de materiale educaționale care să vină în sprijinul interacțiunii dintre profesor / învățător / educator și membrii comunității, în special părinți, pentru a sprijini metodic posibilele inițiative de creștere a nivelului de conștientizare asupra importanței educației.

Mai știm și că investițiile în educația timpurie aduc beneficii semnificative, existând cercetări care arată că acestea aduc un randament al investiției de 1:8, adică fiecare unitate monetară cheltuită va aduce înapoi alte 8. În plus, este clar că implicarea activă în creșterea calității educației și întărirea rolului unităților școlare în comunitate aduc beneficii semnificative din toate punctele de vedere, în interesul copiilor.

Și atunci de ce nu facem ceva, oricât de puțin ar părea?

Vă propunem o primă serie de activități pe care vă invităm să le utilizați în activitatea dumneavoastră, împreună cu părinții. Ne referim aici nu doar la ședințele cu părinții, ci cu orice ocazie pe care o considerați oportună. „Lețiile” descrise au rolul de a-i încuraja pe părinți să se implice în educația copiilor și mai ales să facă acest lucru într-o manieră constructivă, care să aducă beneficii atât școlii, cât mai ales copiilor (din generația actuală și cele care vor urma).

Vom folosi termenul „școală” pentru orice instituție care are ca misiune principală educația, încurajându-vă în același timp să vă implicați în producerea schimbărilor de care cu toții avem nevoie, dar mai ales copiii.

Cu stimă,

echipa CERC

Ai trei ore? / Școala are nevoie de tine!

Scop: Creșterea nivelului de înțelegere a beneficiilor pe care le poate avea comunitatea, ca urmare a întăririi rolului unității școlare.

Mesaje cheie: Copiii își petrec cea mai mare parte a vieții împreună cu familia și comunitatea și nu în școală. Totuși, școala are un rol central în pregătirea lor pentru această viață, în comunitate. Înțelegerea nevoilor școlii și sprijinul reciproc conduc la tineri mai bine pregătiți, mai educați, deci mai capabili să asigure progresul și/sau stabilitatea, inclusiv atunci când adulții de acum nu vor mai putea, având alte nevoi.

Metoda: Dezbateri

Materiale necesare: scotch de hârtie / sfoară, lista de afirmații

Timp necesar: 45 de minute (10-15 minute / afirmație)

Etape:

1. Facilitatorii se poziționează în părți opuse ale sării, în mijlocul acesteia, astfel încât să traseze o linie imaginară. Toți participanții se vor poziționa de o singură parte a liniei imaginare.
2. Explicați-le participanților că urmează să citiți câteva afirmații, iar aceia care împărtășesc opinia enunțată, trebuie să treacă de partea cealaltă a liniei imaginare. Nu pot fi alese poziții intermediare.
3. Se va citi fiecare afirmație pe rând, oferindu-se timp pentru dezbateri. Este important ca participanții să își exprime opiniile, iar atunci când își schimbă opinia, ca urmare a argumentelor, pot trece de partea cealaltă.

Sfaturi utile:

- Începeți dezbaterile cu opiniile grupului mai slab reprezentat și asigurați-vă că participanții se ascultă între ei și că toată lumea își spune punctul de vedere.
- Valorificați opiniile diferite. Aveți în vedere să reamintiți participanților că exercițiul are rolul de a facilita un schimb de opinii și nu poate conduce la răspunsuri sau certitudini.
- Dacă unul dintre grupuri este într-o inferioritate evidentă încă de la început, un facilitator se poate alătura acestui grup pentru a-l susține.
- Permiteți întâi unui grup să vorbească, apoi dați cuvântul celorlalți. Discuțiile pot continua până nu mai există noi argumente.
- La final, rezumați argumentele și discutați cu participanții despre ceea ce se poate face și ce nu pentru ca școala să răspundă mai bine nevoilor comunității și cum pot contribui participanții la acest lucru.

Afirmații sugerate pentru a fi discutate:

- Școala este datoră să stabilească modul în care părinții trebuie să se implice.
- Rolul părinților în școală este de a contribui la strângerea de fonduri și de a participa la ședințe.
- Părinții nu au competențele necesare pentru a avea un rol determinant în școală.
- Părinților le lipsesc abilitățile și dorința de implicare.
- Părinții care nu se implică în școală, nu contribuie la educația copiilor lor.
- Implicarea părinților nu este definitivă pentru succesul școlii.
- Dacă am chema părinții pentru organizarea în grupuri de lucru, în sprijinul școlii, cei mai mulți dintre aceștia nu ar veni.

... orice alte afirmații care se potrivesc pot continua lista.

Împreună...

Scop: Explorarea opiniilor și dorințelor părinților și profesorilor cu privire la educația copiilor și identificarea unor oportunități de dezvoltare pentru unitatea școlară.

Mesaje cheie: Cei mai mulți dintre noi au opinii legate de modul în care se întâmplă procesul educațional. De altfel, ne simțim îndreptățiți să avem păreri ferme cât timp cu toții am trecut la un moment dat prin școală. Aceste opinii devin cu atât mai ferme atunci când este vorba de copiii noștri. Totuși, în ceea ce-i privește pe copii, dorințele profesorilor și cele ale părinților sunt comune. Și totuși...

Metoda: Lucru în grup mic / Discuție facilitată

Materiale necesare: coli de flipchart, markere

Timp necesar: 30-45 de minute

Etape:

1. Împărțiți grupul de participanți în două echipe și spuneți-le că vor avea ca sarcină să identifice dorințele profesorilor și dorințele părinților. Mai precis, una dintre echipe va trebui să noteze pe coala de flipchart ce anume își doresc profesorii de la părinți, iar cealaltă echipă va trebui să noteze ce anume își doresc părinții de la profesori.
2. Distribuți materialele și acordați timpul de lucru – 10-15 minute pentru a permite și eventuale discuții în interiorul celor două grupuri.
3. Afișați cele două coli de flipchart una lângă cealaltă și rugați câte un reprezentant al fiecărei echipe să prezinte / explice ceea ce a considerat grupul că este important.
4. Stabiliți conexiuni între cele două liste și evidențiați elementele comune, importante atât pentru profesori, cât și pentru părinți.

5. Discutați diferențele și aflați cum anume ar putea contribui fiecare dintre părți pentru a întâmpina ceea ce așteaptă cealaltă.

Sfaturi utile:

- Încurajați participanții să-și exprime opiniile și nevoile.
- Mulțumiți de fiecare dată pentru opinie, atunci când este cazul.
- Încurajați soluțiile constructive și încercați să elaborați subiectele, aducând cât mai în concret posibilele soluții.

Posibile dorințe:

Părinți	Profesori
<ul style="list-style-type: none"> • să răspundă nevoilor individuale ale copiilor, să le cunoască – să își manifeste interesul față de acestea 	<ul style="list-style-type: none"> • să sprijine copilul acasă, atunci când acesta învață, prin oferirea de resurse (timp, cărți, rechizite)
<ul style="list-style-type: none"> • să stabilească standardele în clasă și să-l ajute pe copil să le atingă 	<ul style="list-style-type: none"> • să pună pe primul loc educația copiilor și apoi alte activități (pasiuni, sport etc.)
<ul style="list-style-type: none"> • să fie interesat de copil, să îi pese 	<ul style="list-style-type: none"> • să încurajeze copilul în a avea rezultate bune la școală
<ul style="list-style-type: none"> • să construiască încrederea în sine a copiilor 	<ul style="list-style-type: none"> • să nu se aștepte ca școala să fie singura responsabilă de educația copiilor
<ul style="list-style-type: none"> • să promoveze disciplina într-o manieră pozitivă – reguli echilibrate 	<ul style="list-style-type: none"> • să respecte regulile școlii
<ul style="list-style-type: none"> • să încurajeze participarea părinților 	<ul style="list-style-type: none"> • să se implice în educația copiilor
<ul style="list-style-type: none"> • să comunice deschis cu părinții și cât mai des posibil 	<ul style="list-style-type: none"> • să comunice profesorului orice problemă care apare
<ul style="list-style-type: none"> • să aibă în vedere efectul și contribuția fiecărei acțiuni asupra dezvoltării copilului 	<ul style="list-style-type: none"> • să fie un bun exemplu pentru copii
<ul style="list-style-type: none"> • să fie atent la stilul copiilor de a învăța 	<ul style="list-style-type: none"> • să nu preseze copiii în a urmări alte scopuri decât școala
<ul style="list-style-type: none"> • să trateze toți copiii în mod egal 	<ul style="list-style-type: none"> • să fie înțelegători și să sprijine procesul de educație

Povești, experiențe și mituri

Scop: Împărtășirea propriilor experiențe despre implicare, combaterea miturilor și îndepărtarea barierelor percepute.

Mesaje cheie: Există multe bariere care îndepărtează părinții de școală, legate de timpul disponibil, abilități, interes etc. Unele dintre acestea pot fi îndepărtate prin discuții și disponibilitate. Altele sunt simple mituri care trebuie să fie tratate ca atare.

Metoda: Bulgărele

Materiale necesare: coli A4, pixuri, coș de gunoi

Timp necesar: 45 de minute

Etape:

1. Spuneți-le participanților că urmează să discutați despre ceea ce îi împiedică sau i-ar putea împiedica să se implice mai mult în ceea ce privește școala și că pentru acest lucru vor primi coli A4 și pixuri.
2. Distribuți materialele și rugați-i să scrie pe foaie barierele pe care le identifică. Pentru fiecare barieră este necesar să folosească o coală. Dacă identifică mai multe bariere, poate folosi mai multe coli.
3. Acordați-le timp de gândire și așteptați ca fiecare dintre ei să termine de scris.
4. Spuneți-le să mototolească foile pentru că urmează o bătaie cu bulgări și că vor trebui să arunce bulgării (barierele) lor către alți participanți.
5. Asigurați-vă că fiecare dintre participanți primește cel puțin un bulgăre, apoi inițiați discuția, rugându-i pe cei care doresc mai întâi să citească ceea ce este scris și să găsească soluții pentru a îndepărta bariera respectivă. Poate participa întregul grup la discuție.

6. Asigurați-vă că întregul grup este de acord cu concluzia și că soluția găsită este satisfăcătoare pentru toată lumea. Dacă da, simbolic, acest bulgăre poate fi pus la coșul de gunoi.

Sfaturi utile:

- Încurajați participanții să-și exprime opiniile și nevoile.
- Mulțumiți de fiecare dată pentru opinie, atunci când este cazul.
- Încurajați soluțiile constructive și încercați să elaborați subiectele, aducând cât mai în concret posibilele soluții. Este necesar ca soluțiile să apară din grupul de participanți.
- Ați putea avea în vedere să discutați mituri frecvente legate de implicare, de exemplu:
 - Părinții cu o situație materială mai puțin bună sunt mai neimplicați și nu pot sprijini atât de bine modul în care copilul învață.
 - Cea mai bună modalitate de comunicare între părinți și profesori este ședința cu părinții.
 - Școala și profesorii sunt singurii factori care influențează felul în care învață copilul.
 - Implicarea părinților solicită timp alocat de către școală și profesori, într-un program și așa încărcat, fără beneficii semnificative.

Regulamente prietenoase

Scop: Stabilirea unui cadru de cooperare între părinți și profesori și a unor regulamente prietenoase pentru implicarea părinților în școală.

Mesaje cheie: Părinții pot contribui în diverse moduri la bunul mers al școlii, însă este necesar să convingem de acest aspect atât cadrele didactice, cât și părinții. Profesorii se simt responsabili de ceea ce se întâmplă în școală, iar părinții de ceea ce se întâmplă în afara școlii. Totuși, ambele situații implică responsabilități comune. Este necesar ca părinții să se simtă bineveniți în școală, atunci când își doresc să participe, iar această atmosferă poate fi creată doar de către cadrele didactice. Invitați câteva cadre didactice reprezentative pentru cultura organizațională a școlii pentru o activitate comună cu părinții.

Metoda: Acvariu

Materiale necesare: coli de flipchart, markere

Timp necesar: 45 de minute

Etape:

1. Invitați câțiva profesori să se alăture grupului de participanți pentru o activitate comună.
2. Formați două grupuri, unul de profesori și unul de părinți, însă este necesar ca participanții să fie amestecați și doar să joace rolul profesorului și/sau părintelui.
3. Oferiți celor două grupuri o coală de flipchart și un marker și rugați-i să realizeze un regulament referitor la comportamentul celeilalte categorii, cât timp se află în școală (de ex. echipa părinților poate stabili dacă profesorii au sau nu au dreptul de a le cere părinților să îi sprijine într-o anumită sarcină fără acordul directorului sau responsabilului).

4. Acordați-le timp pentru a nota cât mai multe idei de reguli.
5. După ce au finalizat sarcina, rugați una dintre echipe să preia regulamentul elaborat de cealaltă și să îl discute. Vor avea dreptul să elimine regulile pe care nu le acceptă, însă este necesar să existe consens în cadrul echipei. În timpul discuțiilor, echipa care a elaborat regulamentul asistă, stând în jurul celor care discută, însă nu are dreptul de a interveni. Apoi rolurile se schimbă.
6. Marcați momentul acordului final într-o manieră pozitivă, accentuând faptul că există o serie de reguli acceptate, fără a conduce discuția spre regulile care nu au fost acceptate.

Sfaturi utile:

- Discutați regulile care au rezultat din proces și rolul fiecăreia în sprijinirea școlii și educației copiilor.
- Accentuați modalitățile în care părinții îi pot sprijini pe profesori și invers.
- Nu permiteți să se ajungă la situații conflictuale.
- Această activitate are rolul de a conduce la un mediu mai prietenos pentru implicarea părinților în activitatea școlii. Puteți încerca să afișați rezultatele muncii comune într-un loc vizibil, astfel încât acestea să fie observate de către părinți și să-i motiveze să se implice, amintindu-le în același timp de regulile și limitele stabilite.

Harta mea

Scop: Conștientizarea importanței educației și școlii în comunitate și identificarea de acțiuni concrete pe care le pot demara părinții / alți membri ai comunității pentru a ameliora nevoile.

Mesaje cheie: Fiecare comunitate are probleme și nevoi specifice. Unitatea școlară – ca instituție educațională - poate sta în centrul soluțiilor pentru rezolvarea problemelor, dar acest lucru necesită timp alocat și asumarea unor decizii. Stabilirea unor repere clare de implicare ar putea conduce la implicarea efectivă a părinților și comunității.

Metoda: Hărți cognitive

Materiale necesare: coli de flipchart, markere de diverse culori

Timp necesar: 45-60 de minute

Etape:

1. Transmiteți participanților care este punctul de plecare al discuției, nodul central și anume problemele comunității din care fac parte sau ale omenirii, în general, în funcție de opțiunea facilitatorului.
2. Utilizând brainstormingul, notați ideile venite din partea participanților pe flipchart, dar în așa fel încât acestea să fie grupate în funcție de domeniul de referință al problemei (ar putea fi educație sau sănătate, securitate etc.).
3. Rugați participanții să se gândească la problemele care li se par importante și să înscrie un „x” în dreptul problemelor mai importante pentru ei. Fiecare dintre participanți are dreptul de a marca 3 probleme.

4. Observați împreună cu grupul care sunt cele mai importante probleme și conduceți o discuție despre cauzele care stau la baza acestor situații. De asemenea, puteți discuta despre posibile soluții la aceste probleme.
5. Veți observa că soluțiile converg spre educație. Conduceți discuția astfel încât să fie reținut acest aspect.
6. Spuneți-le participanților că nu este suficient ca problemele să fie identificate, iar soluțiile cunoscute, ci este necesar ca oamenii să acționeze, atunci când pot contribui într-o anumită direcție.

Sfaturi utile:

- Accentuați posibile modalități de intervenție în diversele probleme.
- Oferiți un prim exemplu pentru a fi înțeleasă bine sarcina de lucru.
- Faceți apel la date statistice, referințe academice, dacă este cazul.
- Scoateți în evidență faptul că multe dintre probleme au ca sursă o lipsă de informare și că educația poate contribui semnificativ la ameliorarea problemelor existente.
- Studiați Strategia de Dezvoltare Locală Integrată și faceți referiri la aceasta de câte ori este necesar pentru a arăta care sunt planurile autorităților locale referitor la problema identificată.

Exemplu de hartă cognitivă:

Credit: © Eezy Inc. / Vecteezy

Notte

